

Szerkesztővel értekezni lehet mindennap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margittai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak anyiltalok és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

MURAKÖZ

Hirdetési árak:
Egész évre 4 ft
Fél évre 2 ft
Negyed évre 1 ft
Egyes szám 10 kr.

Hirdetést még elfogadhatunk:
Budapest: Goldberger A. V. és
Kokstein B. hird. irod. Bőcsben:
Schalek H., Dukos M., Oppelt A.,
Deubó G. L. és társai és Horvát
Országban: Stern M.

Nyitlár pottora 10 kr.

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenként egyszer: vasárnap.

A „Muraközi tiszti önszegélyző szövetkezet”, a „Csaktornyai takarékpénztár”, a „Muraközi takarékpénztár” sat. hivatalos közlönye.

Dr. Ruzsicska Kálmán

1834—1894

Tíz éve annak, hogy a közoktatási kormány dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelőt vármegyénk tanügyének élére állította. A megye tanitósága jövő csütörtökön Csaktornyan megtartandó közgyűlése alkalmával fogja megünnepelni kir. tanfelügyelőnk megyénkben való működésének jubileumát.

Ez az ünnepély megható tanubizonyosága azon ragaszkodásnak és nagyrabecsi lének, melylyel nemcsak a megyei tanitóság, de az egész vármegye közönsége visseltetik a kir. tanfelügyelő iránt, a ki kiváló szakértelmével széles látókörével s odaadó buzgóságával ezen hálás közbizalomra teljesen rászolgált, sőt néhány év előtt királyi kitüntetésben is részesült.

Nekünk muraközieknek különösen jól esk, hogy a megyei tanítótestület Csaktornyát választotta az ünnepély színhelyül, mert kir. tanfelügyelőnk a nagy kiterjedésű vármegye tanügyének óriási gonddal járó vezetése mellett annyi odaadással szolgálja nemzetiségi vidékeink kulturáját, hogy nemcsak a muraközi népoktatásügy szervezésének, de jövő fejlesztésének körvonalai is kibontakoznak tiz

évi tervszerű munkájából, melylyel, hogy a közoktatási kormány a hatóság és társadalom áldozatkészégét s lelkes együttérzését ekkép érvényesítette — hervadhatlan érdeme maradt tanfelügyelőnknek!

Azért a midőn határszéli vidékünk hazafias örömmel járul a megye tanitóságának szép ünnepéhez, kívánjuk, hogy megyénk szeretet kir. tanfelügyelőjét az Egek Úra megyénk javára és dicsére nagyon soká éltesse!

Az ünnepelt kir. tanfelügyelő életét a következőkben ismertetjük:

Dr. Ruzsicska Kálmán 1849. okt. 22-én Sátorajta-Ujhelyen (Zemplén m.) született. Főgymnásium tanulmányait Budapesten s Kassán végezte; szelid s vallásos anyja hatása alatt a hatodik osztály befejeztével a kassai papnöveldebe lépett be. Innen püspöke által a budapesti központi semináriumba küldetett s az egyetemen elvégezt teologiai tanulmányait. Már itt a magyar egyházirodalmi iskola jegyzője, az énekkar vezetője, a növeldeben több ünnepély szónoka volt. Hangversenyein előadókép vett részt szép zongorajátékával.

Alig husz éves lévén, a teologiai évfolyamok elvégeztével, püspöke óhaja szerint az aulában nyert volna alkalmazást; mindazonáltal korán elvégzett tanulmányai által megfeszített idegzetével nem találván előnyösnek magára nézve az irodalmunkkal kapcsolatos udvari életet itt helyét

el sem foglalva, főpásztorra beleegyezésével harmadfél évet gróf Széchenyi Pál házában töltött, mint fainak nevelője. Ezután pedig kilencz éven át báró Sennyey Pál volt országbíró fiát nevelte.

Még mint nevelő nyerte el a budapesti tudomány-egyetemen a bölcsészettudorságot, a bölcsészet nevelésán és széptudományok csoportjából. A sajtó által elismeréssel fogadott »A XIX. század belifranzia spiritualismus aestheticai munkássága« című érdekes tudori értekezését akadémiai felolvasás követte Schopenhauer Aestheticájáról. Meg is jelent az akadémia kiadásában A Kisfaludy társaság egyik évkönyvében pedig »Hartmann és Shakespeare Juliája« című tanulmánya jelent meg, melyben nagy készütséggel védelmezi Shakespeara szóban forgó drámájának műbecsét s hőseinek idealismusát Hartmann támadásaival szemben. A Budapesti Szemle a francia bölcsészet köréből hozott tőle tanulmányt. Itt még egyes közlönyökben számos társadalmi s irány-cikket, tárczát

Főiri körökben volt hosszas tartózkodása rendkívüli hatással volt tudományos s társadalmi képzettségének fejlesztésére. Boldogult Sennyey Pál báróval és családjával egy gróf Széchenyiékkel tett gyakori és hosszas külföldi utazásokat. Ezen utazásai alkalmával alkalm volt idegen országok nevelésügyét megfigyelnie, mely meg-

A „Muraköz” tárczája

ÜDYZÖZLET.

Dr. RUZSICSKA KÁLMÁN kir. tanácsos, Zalavármegye tanfelügyelője tiz éves jubileumára.

1894. aug. 23.

Szent hazánkat már e hosszú eszed alatt Sebesre az ellen és tépte önfia Derűre boru vált. Az elárvult nemzet Számára hányszor készült sulyos rabiga? Rémes jajszó verte fel a csendet: A haza beteg gyógyírért esengett!

Szenvedett; de végre megazánta az ég is. Sötétlő homályból bontakozott fényvel Egy ragyogó csillag, neve: népnevelés! Elszórtá sugarát, melegét szerze-széjjel, Száritni a könyvet. És a reményágon Virág pihentette fejét a virágon.

Csak szalma-gunybócska látta a Megváltót; Népoktatásnak is az volt szülőhelye. Század mult el és most a népnevelésnek Tíztesz fiaik között lobog szövétneke, Mely csodás lángjával annyi ezer lelket: Nemessé, magyarrá, honfivá teremtett!

Elmulandó minden, örök csak az eszme, Ez a szivet, lelket nemes tettre hevít; Népért küzdönek — hála legszebb díja, Sirzártaival ő nevet és hirt nem veszít. Neked is jó volt eszméd, s vitted dialra, Ugy a mint a nemzet szelleme akarta!

Megtetted azt, a mit emberi erő bír; Szavadra épült fel a szellem otthona, És hol a magyar szó csak elvetté hangzott: Most ott a hon nyelvének szentelt temploma! Magasztos volt munkád, a szivünk is ezért Szeretettel nyújtja ma feléd a babért.

Egy egy évtized az idők tengerében Kicsi buborékként oly gyorsan semmisül; Évet, évekre halmoz az örök-mult és Század nyomán század a sötét sirba dül. Nem a Te tizeded, hiszen minden perczé Munkád az öröklét lelkét rálehelte!

Szeretet vezérelt bennünket e helyre És ünnepej velünk te is, szép Muraköz... Szeretettel hoztunk ajándékul Neked, A mely minket örökre Tehozád közt! Álljon is az oltár, szeretet tűzével, Azé szentelt lángja, ki minket vezérel.

Lobogtasd zászlónkat tisedek során át, Lelkünk buzgalmával. Vezér, követünk! Hódítani szivet a magyar hazának, A szent küzdelemben az Isten is velünk! — S a Te kezdett munkád diadalra vezet: Horvát a magyarnak nyújt majd testvérkezet...

Muraközi térek sutlogó szellője, A magyar ima hangja űli szárnyaid; Muraköz gyermeke edes homi nyelven Dalolja jó szívének nemes vágyait..... S hő lobász rezdül át a dalon, imákon: Hogy Téged, ünnepeit, az Isten megáldjon!

Kormendy Pál.

Kérdeztem az éjszakától.

Kérdeztem az éjszakától, Örökön miért gyászol? Kicsoda az ő halottja, Kiért könnyét, harmatkönyjét úgy hullatja?

Az éjszaka felsőhajtott; A faág mind összehajlott; Sugtak-bugtak ott felelterro, Amit mondtak, a szívemmel megértettem.

Akit gyászol az éjszaka, Senki más, mint árva maga. Kerüli a nap világát, Könyveivel neveli a föld virágát.

Szávay Gyula.

figyeléseket és bő tapasztalatokat tanfelügyelői pályáján érvényre is emeli.

Még mint Sennyey Pál báró nevelője vált meg a lelki béke nemes idealismusából a papnövendékséggel jelvényeitől azok husz évi viselése után. Növendéke érettségi vizsgája befejeztével pedig alig egy évig Zemplénvármegye kir. segédtanfelügyelője volt, míg nem 1884 évi július hó 7-én Zalavármegye tanfelügyelőjévé neveztetett ki Ide tapadt életével, hatását, egész egyéniségével Itt alapított boldog családot is, elvevén feleségül 1887-ben Mihálovits Margitot, ki őt kedves fiával ajándékozta meg.

Működését szeretet és tapintat jellemzi; a tanítók törvényes érdekei nála mindig védelemre találtak. Községeket az oktatásügy iránt melegen és visszautasíthatlan érvekkel édesgette, azok figyelmét ébren tartotta, példára buzdította.

Egyike volt azon szerencséseknek, a kiknek fáradozásait a legnagyobb siker koronázza. Ugyanis tíz éves tanfelügyelői működése alatt félmillió forintot meghaladó összeget áldoztak az iskola fenntartók tanügyi építkezésekre. Majdnem másfél száz esetben történt teljes, vagy részleges iskolaeépítés Számos népiskolán kívül ezen időszakban csupán a magasabb jellegű népoktatási tanintézetek közül két középkereskedelmi iskola, egy polgári fiúiskola, két polgári leányiskola és egy felső leányiskola szerveztetett. A szakiskolák közül hat iparos tanonciskola, három kereskedelmi alsófokú iskola állítottatott Ma kertületében a népoktatási tanintézetek száma 423 A kisdévedelem az egész vármegyében lendületet kapott. Tíz év alatt kilenc új kisdévedőv da nyitott meg, az utolsó nyárban pedig két állandó és harminc nyári gyermekmenedékház állítottatott; már négy helyen menedékház vezetésre képeztő tanfolyamok is tartáltak.

A tanítók száma a hetedfél százat meghaladja Az iskolák háztartása majdnem ötfélszáz ezer forintig emelkedett, melyből a rendes és segédtanítók fizetése, az előtűnik fekvő utolsó kimutatás szerint 286,548 frtot tesz ki. Az állam 98 ezer községek 96 ezer, a felekezetek 87 ezer forinttal járulnak már évenként az iskolák fenntartásához.

A zalavármegyei nemzetiségi vidéken közel 50 tanítói állás szerveztetett 10 év alatt. Ezen időszakban készült el a határszéli helyzeténél fogva nagy fontosságú csáktornyai állami tanítóképzője új épülete. Csáktornyai, Perlak, Stridő mindinkább érdekes góczponjjaivá válnak a muraközi oktatásügynek. Hogy mit lehet csendes. zajtalan munkával elérni, csupán a muraközi hegyvidék áll. iskoláinak legközelebb megtartott évváró vizsgáira utalunk.

Mindenkor sok erkölcsi jutalmat ta lát a tanítók ragaszkodásában és sok örömet azok szorgalmában s példás magaviseletében, nem is csuda, ha a megye tanítósa minden bajában vagy szenvedésében őszinte bizalommal fordul jó szívéhez Nyíltan rá mutat mindenkor a még sok alkotni valóra s a tanítógyűlések alkalmából, ugy iskolai valamint társadalmi téren jól ismert szónoki erejével igazi lelkesedésre gyulasztja őket.

Végül hiányoznék egy szép vonás a képből, ha nem emlékeznénk meg gyöngéd családi életéről, nemkülönben még életben levő édes anyja iránti legbensőbb ragaszkodásáról.

Különfélék.

— **Ő Felsége** a királyi születése napjának évfordulóján, tegnap d. e. 9 órakor a csáktornyai Szt. Ferenczrendiek templomában ünnepi mise tartatott, melyen képviselve voltak a helybeli királyi, megyei és városi hatóságok előjáróság, tantszülöttek, uradalmi tisztikar, közönség. Amisét fényes sgédlettel Weber Vincze guardian mondotta, a kóruson pedig Czompó Károly vezetése alatt kis leánykák énekeltek meghatóan. Az izz. imaházban dr. Schwarz Mózes rabbijelölt gyönyörű beszédet tartott, az énekkar Spitz kántor vezetése mellett szépen énekelte. — **Dráva-Vásárhelyről írják,** hogy ott is megünnepelték Ő Felsége születésnapját A templomban Vugrinecz Ferencz káplán ünnepi beszédet mondott, Glád Ferencz kántortanító magyarul énekelte. A mozsarak dörgése s a nemzeti zászlók lengése valamint a közönségnek az ünnepélyen való részvétele nagyban emelték az ünnepélyt.

— **Dr. Vassits Gyula** kerületünk orsz. képviselője jövő hó elején kerületünkbe érkezik, hogy részt vegyen 8-án a csáktornyai szépielő-egylet által rendezendő néppünnepélyen és a 9-én Perlakon tartandó emlékoszlop leleplezési ünnepélyen. Ugy Csáktornyan, mint Perlakon már is folyának az előkészületek, hogy szeretett képviselőnket minél szívélyesebben fogadhassuk. Isten hozza szeretett képviselőnket kerületünkbe!

— **Üdvözljük** megyénk tanítóit városunkban! Kívánjuk, hogy Muraközben való időzésekükre örömmel gondolhassanak vissza!

— **Áthelyezés.** Czike Ede a magyar államvasutak csáktornyai állomásának megbízottját központi szolgálattal végett Zágrába helyezték. Helyére Mandel Lajos Zágrából neveztetett ki.

— **Figyelmeztetés.** A megyei tanítói gyűlésre érkező tanítók legnagyobb része az áll. tanítóképző-intézetben kap lakást.

— **A közgyűlés** 23-án a képezde tornacsarnokában tartatik, melyen a közönséget szívesen látja a rendező bizottság. Az előértekezlet a népiskolában tartatik 22-én d. u. 5 órakor, az ismerkedési estét 22-én este a Szeiverth-vendéglőben a társasbéd 23-án déliben a »Hattyuvendéglő« nagy termében. Egy teríték ára bor nélkül 1 frt.

— **Közigazgatási bizottság** azon alkalmából, hogy dr. Ruzsicska Kálmán királyi tanácsos tanfelügyelő, az augusztus 15-iki ülésén Zalavármegye népoktatásügye tíz évi történetéből a fontosabb adatokat előterjeszté, Skublics Jenő bizottsági tag indítványára tanfelügyelőnek, tíz évi odaadó buzgalmaért s az elért nagy sikerekért jegyzőkönyvi köszönetet s meleg elismerést szavazott. Másodsor pedig a megyei általános tanító-testületnek e hó 23-án Csáktornyan, Ruzsicska tanfelügyelő tíz évi zalavármegyei működése megünnepelésével kapcsolatos évi nagygyűlésén, a közigazgatási bizottság kiküldöttéi által vész részt. A kettős indítványt a főispán igen szep és elismerő szavakkal, az összes bizottsági tagok legszívélyesebb üdvözlőváltai mellett mondotta ki végzésül.

— **Gaspárics-obelisk** pár nap mulva elkészült, Perlakra fog szállítani, a hol átadatik rendeltetésének. A perlaki gyűjtőbizottság az obelisk felállítására ügyében folyó hó 11-én gyűlést tartott, melyen megállapította az emlékoszlop feliratát, s

kittűzte a leleplezési ünnepély idejét. Az emlék helyére névze fenntartotta a korábbi megállapodást, a tizet s kijelölésre dr. Böhm, Sipos és Málek küldettek ki, a kik a felállítás kiviteli munkáját is ellenőrizni fogják. Az ünnepély rendezésére névze a következő határozatot hozta: Idő: 1894. szeptember 9-én d. e. 11 és fél óra. — Az ünnepélyes beszédet a perlaki bizottság elnöke Kostyál Ferencz tartja. Méltatva a vértanu életét, működését, az emlékszóbor megalkotásának történetét, utalva a dráva-egyházi szülőház falába beillesztett emléktáblára. mivel ennek átadása külön ünnepélyességgel nem köttetik össze, Végül az emléket a bizottság nevében átadja Perlak község birájának Málek Istvánnak. A bíró a szóbot a város nevében — annak megőrzését és fenntartását ígérve — átveszi. Az ünnepi beszédet Glavina András horvátul tolnácsolja. Az ünnepély után a nagyvendéglőben bankette rendeztetik. A meghívók szövegezésével, azok kibocsátásával, nemkülönben az ünnepély egész rendezésével Kostyál Ferencz, dr. Böhm Sidney, Sipos Károly, Málek István és Tóth Sándor bizatnak meg. A csáktornyai gyűjtőbizottság a perlakiak határozatairól jegyzőkönyvi átiratban értesülvén, Vranacsics Károly főszolgabíró elnöklete alatt két ízben ülésezett, melyeken szó volt a felirat szövegéről, s a perlaki bizottságnak az emlék leleplezési ünnepélyére vonatkozó határozatairól. Egyuttal átirni határozott Perlakra, hogy az ünnepély programjának végleges megállapítása céljából — a dolog természetéből kifolyólag — a perlaki bizottsággal együtt közös gyűlést tart, melyre megbízottként Vranacsics Károlyt és Margitai Józsefet küldötte ki, Margitai József a csáktornyai gyűjtő bizottság pénztárnoka takarékpénztári betétkönyvben bemutatja a csáktornyai bizottság gyűjtését 1893 június 8 tól bezárólag 1894. június 30-ig, mely összesen 172 frt 86 krt eredményezett.

— **Fellebbezés.** A csáktornyai bíróválasztás ellen az ellenpárt a közigazgatási bizottsághoz benyújtotta fellebbezését.

— **Prímicia.** Öröm ünnepeit múlt folyó évi augusztus hó 5-én Muraszerdahely vezetővárosnak és a muraszerdahelyi körjegyzőséghez tartozó községek lakossága, mert ezen a napon mutatja be első miséjét a Mindenhatónak a muraszerdahelyi templomban ifju Ehrenreich Nándor legidősebb fia Ehrenreich Nándor szerdahelyi jegyző urnak. Már kora reggel mozsarak dörgése ébresztette fel Mura-Szerdahely és szomszédos községek lakosait és a haragok kedves zugása templomba intette a buzgó katolikusokat, hogy részesei legyenek az első misének, melyet az ujonnan felszentelt pap a mindenhatónak bemutat és áldását vegyék az örögek, kik őt mint csecsemőt ismerték, — az ifjak — kik vele ifju korukat töltötték, — vele iskolába jártak, — végre a gyermekek, kik töle jóvendőben a katolika hitvallás tanait elsajátítani fogják. Dél előtt 10 órakor kezdetét vette az isteni tisztelet, alkalmi szónoklatot mondván az Istennek szabad ege alatt Gaál István rédicai pébános ur magyar, ennek vegeztével pedig Vugrinecsics dráva-várhelyi segédlelkész ur horvát nyelven. Délután egy órakor ért véget a szent mise és a primiciának áldásának kiosztása. A primiciának szülei délután 2 órakor 120 terítékű lakomat adtak, melyen részt vettek a tiszta leherbe öltözött kórusos leányok, Alsó-Lendva, Csáktornyai és a vidék értelmisége, ugy a muraszerdahelyi körjegyzőséghez tartozó községek előjárói és jobb módú birtokosai. Megtisztelte becses látogatásával a primiciánst, ennek szüleit és az egybegyűlt díszes társaságot a kerület orsz. képviselője dr. Mandel Pál ur ő nagysága, kinek ez alkalommal megjelenése annál becsesebb az ünnepi társaságra, mert ő — mint halljuk — egyik távoli fűrdő kellemes élvezetét megszakítva a hosszu fárasztó utazás kellemetlenségeit semmibe véve, lepte meg tiszteletével azokat, a kik erre valóban el sem voltak készülve. Az első

elköszöntőt Tisler József szelenczei esperes plébános ur — mint a primiciánus monoductora — mondotta a primiciánusra, szép szavakban esee-
telve a lelkesi hivatali előnyeit, de szívére kö-
tötte egyuttal új kartársának az azzal járó kö-
telezettségek pontos és odaadó teljesítését, kifejtve,
hogy a lelkesek részére éppen a jelen korszak-
ban nyílt meg az alkalom, hogy az egyház
tanait az eddiginni több eréllyel iparkodjanak
híveik szívébe vénsi és az egyházat minden
hivallan beavatkozástól megmenteni. Ezután is-
mét felköszöntőt mondott Tisler esp. plébános
ur, dr. Mándel Pál országgy. képviselő ur ő
nagyságára; telemítve, hogy már az eddig tapasztal-
tatlakból mondhatja, miszerint bármely jótékony-
célról van szó; vallási felekezetre való tekintet
nélkül, kész anyagi áldozatot hozni és hogy e
tekintetben jószívűségéről e választó kerület
mindig szerencsés lehet meggyőződést szerezni.
Szíveható felköszöntőt mondott még a primici-
ánusra Hajós Mihály alsólendvai ügyvéd ur
utána Kiss Pál alsólendvai esperes plébános ur,
Pozsilovits ur zágrábi bíboros érsek ő Emin-
enciájára Gaál István redicsi plébános ur, a
jelenvölt közönségre pedig nagy meghatottsággal
a primiciánus mégis Tisler esp. plébános ur Gaál
István és Vugrinecz N. segédekhez urakra,
mint a kik a mai örömtűnnap alkalmából rájuk
bizott köteleességüknek várakozáson felül
dicsteljesen megteleittek. A szebbnél szebb felkö-
szöntők sorozatát végre befejezte Hajós Mihály
ügyvéd urnak a klérusra mondott felköszöntője,
a melyben mint élete derekát túlélt katolikus
vallású a lelkesek kezébe látja a katolicizmus
sorsát letéve és azért míg egyrészt kős önetet
mondott a klérusnak az egyháziak dolgában
tanusított ügybuzgóságáért, addig más részt
abbeli óhaját fejezte ki, hogy a katolikus klérus
az egyházi tanok terjesztése, a népnevelés, az
erkölcsösség előmozdítása mellett híveiben a
tisza váltságosságot nemcsak megőrzi, hanem
azt teljes erejéből mindig szilárdabb és szilár-
dabbá teendi, mert ugymond: vallás nélkül nincs
boldog családi élet, vallás nélkül nem létezik
erkölcs, nem állhat fenn semmiféle társadalom,
társadalom nélkül nem állam, és így a magyar
katolikus klérus csak így tanusít valódi haza-
szeretetet, ha híveiben a vallással együtt járó
erkölcsiséget a legmagasabb fokra emeli. Mind-
ezekből kitűnik, hogy Muraközben, horvát ajku
vidéken és zágrábi egyházmegye területén foly-
tak le a fennit elősorolt felköszöntések, azok
kivétel nélkül magyar nyelven mondottak — és
igy kétségen kívüli, hogy Muraköz Magyarorszá-
hoz ragaszkodik és szép hangzása nyelvét is
elsajátítani igyekszik. A délutáni isteni tisztelőt
után 4 órákor megkezdődött az udvarban a sza-
bad ég alatt a tánc, melyet csak rövid időre
szakított meg a 9 órákor kezdetét vett vacsora,
mely alatt Gráhovecz András muraszombati helyi
orvos ur ismert humoros élezeivel mulattatta az
egész közönséget, mi közben a cigányok által
előadott jó darabok mellett az egész közönség
„Isten áldd meg a magyar“ rai elkezdve, vígan
énekelt. A táncvizgalm a késő éjtéli órákig tar-
tott; az egész lakoma alatt és a tánc alatt is
— a zavarnak, elégedetlenségnek legkisebb jele
elő nem fordult és a jelenvöltak a házi gazdának
a szives vendégszeretetét megköszönve, egymás-
tól a legbarátságosabban elbucsuva, eltávoztak.
Egy jelenvölt.

— **Népünnepély.** A csáktornyai szépítő-
egyesület folyó évi szeptember hó 8-án
a Zala-Ujvári ut melletti Jalsa erdőben
(rossz idő esetén a Hattyu vendéglőben)
nagy népünnepélyt rendez. A program
igen változatosnak és mulatságosnak ígér-
kezik. Lesz: kivonulása varazdi zenekar vá-
téka mellett, ördögmetola, panoráma, ver-
senyfutás, máj-famászás, léghajó feleresztés,
tánc a helybeli és a varazdi zenekar
közreműködésével, török kávéház, laczi
konyha, bengáli tűz, Stuver féle tűzijáték
stb. stb. A Zrinyi-térről a mulatság szín-
helység omnibuszok közlekednek. Belépti
díj 20 kr. A rendező-bizottság a következ-
zőkép alakult meg: Diszitók! Morandini
Bálint, Pruszácz Alajos, Salon Péter. Tűzi-
játék rendezők Czvetkovits Antal, Masztnak
József és többen a helybeli tisztoók közül.
Zene- és omnibus rendezők Bernyák Ká-
roly, Hirschmann Leó és Wollák Rezső.
Étel- és ital feltűgyelők és beszerzők Czvet-
kovits Antal, Bernyák Károly, Hirsch-
mann Leó, Megla István, Neumann

Albert, Neumann Simon, Nuzs Mátya,
Petrics Ignác Sztrahia Károly, Szeiverth
Antal és Todor József. Panoráma rende-
zők: Masztnak József, Neumann Albert.
Helybeli kiasszonyok felkérésével meg-
biztatnak: Bencsák Ferencz, Czvetkovits
Antal, Hirschmann Leó, Masztnak József,
Neumann Albert, Szeiverth Antal és Thor-
day János. Pénztárosok: Alszeghy Alajos,
Bencsák Ferencz, Neumann Simon, Nuzs
Mátya, Pálya Mihály, Thorday János és
Zrinyi Károly. A mulatság délután két
órákor kezdődik a részletes programról
a kiadóval falragaszok utján értesül a
közönség.

— **Meghívó.** A muraszombati keresz-
tény nő-egylet saját pénztára javára 1894
évi augusztus 20-án Muraszombaton, a
„Sétatérén“ (kedvezőtlen idő esetén a „Ko-
rona“ vendégfogadóban) Piknikkel egybe-
kötött Zártkörű Táncvizgalmat rendez. Be-
lépti díj személyenként 30 kr. Felülfizetések
köszönettel fogadtnak és hirlaplaj nyug-
táztatnak. Kezdeté délután 4 órákor. Az
étel- és italadományokat özv. Ver en
Ferenczné urnához kérjük küldeni; ugyan-
olt lehet a szives adományait már előre is
bejelenteni. Kérjük a T. Hölgyek és Urakat,
a jótékony célra való tekintetből, lehetőleg
teljes számban megjelenni!

A közönség köréből.*

Hosszas vajadásának ugyancsak hang-
zatos perorálás lett a vége. Talán csak
nem tekintett önelégülten soraira, melylyel
az inzultus tényét meg nem történté
akarja tenni. Ez, őszintén mondván, nem
sikertült, mert nem elég csak rátogni, hogy
hazugság, rágalom, vagy udvarias cziróga-
tás, hanem be is kell azt bizonyítani. Sze-
retném tudni, minek nevezné őt azt az
eljárás, ha én a legnagyobb illemlen
őnt utjában feltartóztatnám, sőt mi több,
egy társaságból kiszólitnám, s a háttam mö-
gött rejtőzködő markos fogdmegekkel, ká-
romkodással ígért arczulsapással ajánltan-
nám a szentek oltalmába.

Abból, hogy az ígért adománynyá
nem vált, még nem következik az, hogy
a szándék sem volt meg, mert mire valók
voltak a jámbor vitézek éppen nem helyén
való cifra közbeszólásai, ha nem kihívást
czéloztak? — Hogy mégis jól helyben
nem hagytak, azt csupán annak köszönhe-
tem, hogy ugyanazon uton és ugyanazon
időben, véletlenül, több ismerősöm sétált,
kiknek közbejötté nélkül aligha adhatnám
meg itt önnök a felvilágosítást. Ebből
azonban — mint ön állítá — nem követ-
kezik az, hogy az említett procedurának
már többször is meg kellett volna történnie,
mert nem e'örelátás, hanem a véletlen
mentett meg

»A legnagyobb illemlen« történt meg-
szólitást illetőleg megjegyzem még, hogy
Krisztust is csókkal árulták el. — De meg
micsoda fogalmai lehetnek önnök az illem-
ről, ha valakinek egy társaságból való
elszólitását is ildomosnak tartja. Ily hallat-
lan durvaságokkal szemben csak nem le-
hettem udvarias?

Afrikában sem oly veszélyes ám, mint
minőnek ön azt tartja, mert higgye el,
hogy ma már sokkal szolidabb viszonyok
uralkodnak ott, mint néha itt, e vén Eu-
rópában.

Ezen rovat alatt közöltékért nem vállal fe-
lősséget a Szerk.

A mi a mások előtt mondottakat
illeti, azokért mindig és mindenütt helyt
állók. Hogy akkor kellő felvilágosítást nem
adhattam, azt az önök tapintatos és finom
eljárásuknak tudják be. Hisz a szóban forgó
estét megelőző napon — többek szemé-
láltára — egy óra hosszat állottam ren-
delkezésre az illetőnek, hát nem tudta
akkor kimerítően és békés uton elintézni
a dolgot? Miért kellett neki egész appa-
tusát mozgósítani. Talán, hogy a kívánt
válaszokat karhatalommal csikarják ki be-
lőlem? Hogy a kellő felvilágosítást ez
uton nem adhatom meg, azt talán be
fogja látni. Ha igen? Ugy ne legyen
annyira korlátolt, s keresse ott, a hol meg
is kaphatja.

Egyébként tisztelt ur! Ne kavarja fel
erővel a szenyinyet, mert talán nagyon is
szép dolgok találának napfényre jutni,
mirel őn — egyoldalú informálás mellett
— alig ha tud valamit. Nézzen csak kissé
alaposabban saját házuk tájékán, körül:
fog találni ott elég nemesítendő valót,
s alkalmazhatja erkölcsi oktatásait saját tűz-
helyük körül. —ő.

CSARNOK.

Boldog rab.

Rab vagyok, azért nem busulok;
Tőlem minden bu és gond elfutott,
Rab vagyok, de Teremtőmet áldom...
Hisz e rabság földi mennyországom.

Rab vagyok, de imádkozom: »Isten!
Hagy engemet holtig e bilincsen!
Hadd viselje folyvást mind két kezem
Lánczaidat, oh dicső szerelem!

Várossy Mihály.

Nyilttér.*

Selyem hamisítvány. Égessünk el egy
miniat a venni szándékolt fekete selyemből
s a hamisítás rögön kiderül: Mert míg a
valódi s jól festett selyem az elégetésnél
nyomban összepödrödik és csakhamar ki-
alszik, maga után csekély világó-barna ha-
mut hagyván, addig a hamisított selyem (mely
szíres színű szallónas lesz s könnyen törik)
lassan tovább ég (minthogy rostszálai a
festékanyagtól telítetten tovább izznak) és
sőtét barna hamut hagy maga után, de va-
lódí selyem módjára soha össze nem pödrö-
dök, csak meggyöbül. Ha valódi selyem
hamuját összenyomjuk, elporszik, a hamisít-
ványé nem. — Henneberg G. (cs. kir.
udvari szállító) selyemgyára Zürich-
ben, házhoz szállítva, postabér és vám-
men tesen szívesen küld bárkinek is mintákat,
akár egyes öltönyökre való akár egész vé-
gekben levő valódi selyem szövetéből, Sváje-
ba címzett levelekre 10 kros és levelezőla-
pokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Ezen rovat alatt közöltékért nem vállal fe-
lősséget a Szerk.

Felölő szerkesztő;
MARGITAI JÓZSEF.

Laptalajdonos és kiadó:
FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)
könyvkereskedés.

8 urednikom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vrom. — Sve pošiljke tične se sadržaja novih, naj se pošiljaju na ime **Ministat Josefa urednika** vu Čakovcu.

Industrijsvo:

Maštara Fischei Filipova kam se prodajata i obznas pošiljaju.

MEDJIMURJE

Predplatna cna je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Fojedini broj koštaju 10 kr.

Obznas se poleg pogodbe i šal računaju.

na hrvatskoj i magjarskom jeziku izlazeći družtveni znanstveni i povučljivi list za puk.
Izlazi svaki otijeden jedankrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga družtva“ „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, i t. d.

Hištorija i zemljopis.

X.

Poklankam je Zveličitelj Jezus Kristuš Gospodin alduval aldov mira, postavil cirkvu i duh boži nju potvrdil: raste zrn o muštarde, probija kvas svetinje. Kak je bilo naredjeno: idu ljudi bogoduhi, ide šerэг mali vu svēt. pak nazvešća svētu zveličenje, vuči navuk, vuči zakon, dēli svete tajne božje milosti, a gdo prijamlje, vu njihovv stupa občinu Apoštoli kak sami oblasu dobili, gledaju vrēdna čovēka, pak na njega svetim redom oblast prenose i novoj ga obćini za poglavara postavljaju. Razišli su se apoštoli širom svēta, kud koj ide, proteše granice obćine božje, a sam poglavica Peter s deanom rukom Pavlom vtemeljil stoliev vu svētski grad Rim Vse vu velikoj male obćine drže se skupa: kakti jednota i od više kotrigov sastavljena čelota Veže vse jedna vera, ufanje i ljubav i jeden rhovni poglavar, kak je vsim jeden Bog, jeden spas, i jeden duh vse oživljava. Ali kak je Jezus prorokuval, tak je i b lo. Stal se je zli svēt proti samomu kralju pak ustaje tulikajše proti kraljevim namestnikom i službenikom. Sēće meč, vužiže ogenj, davi voda, trga divja zverad; vojuje se pismom i knjigom, obmamom, lažju i vkanjilom: gine kršćen puk za veru na jezere i milijune. Kada god dojde nasvestitelj Jezuseve vere i po krsti se puk i

vera počme živiti i delovati: mora se tud zemlja nakvasiti kršćenom krvjum. A vu rimskom cesarstvu drži progonstvo pune tri stotine godinah (ljetah), i tolikom besnočom, da na koncu cesar Dioklecian spomenike gradi; nek zna i pamti svet, da je zatrta vera kršćanska! Pak zvun vanjskoga neprijatelja stal se je silen nepratelj s nutra: jošće za apoštolah živih, pak vsake stotine potle stavili se ljudi od prevzetnosti i gizdosti ili zloče, ter bi navučali navuk protiven navuku cirkve. I gde se je cirkva oslobodila neprijatelja vanjskoga, znutrašnji sprevađa nju neprestance i po vse vėke vezda vu ovoj, ve vu onoj priliki. Sa svim tim, čim je Dioklecianov nasljednik Konstantin Veliki preglasil kršćenomu puku slobodu: pokazala se, da je većina naroda vu carstvu kršćena: kakti iz zemlje goristajuća cirkva velika i jaka, i prem su ju kidali, pokazala se kano jedna obćina s jednom cirkvom skoptane. Pak kak god je trak vu suncu, grana vu stebļu, tak je vsaki kršćenik vu obćini cirkvenoj; a gdo vu njoj nije, taj je tudjin, koj nēma dēla vu obćini Jezusevoj; ar komu cirkva majkom nije, tomu ni Bog oteem nije, takvomu ni ista smrt mučenička nikaj nepomaže.“

Priredil; Glád Ferencz.

Zdravstvo.

Upliv plivanja na čovēčje tēlo.
Plivanje, plavanje od velikoga je hasna po zdravje čovēka: Ako hoćemo uzdržati zdravje, treba, da se kaj već kupljemo. Vnogi su vu takvih odnošajih, da si domaj prirede vse, kaj im treba za kupanje. Imadu kupališća, gde mogu vu toplj i vu mrztoj vodi svoje tēlo okupati. Većina ljudi ipak upućena na narav, koja njim pruža vu rēki i potokih prilike svoje tēlo isto tak gojiti, kak onim pri domu. Pri kupanju vu na ravi dohadjaju vsake fele prilike, koje zaprećuju, da sa ljudi redoviti kupaju. Najglavneša prečka redovitom kupanju vu naravi je temperatura. Gdo ide vu vodu neredovito, jeden put vu tjednu ili još redje, taj se bude vsaki put prehladil i tim izgubil volju za dalnje kupanje. Za to mora vsaki, koji hoće vodom svoje zdravje podkrēpiti, redovito dan na dan se kupati, da se njegova koža privči na premembu temperature. Naravno da se ovo postigava pomalo privučanjem a né naglo.

Glasoviti Hufeland izkal je zroka telovne jakosti predja vu tom, da su se redovito kupali. Kupanje sfrizka tēlo, i povekšava delatnost, snagu i bistroću duha. Poslje kupanja čuti se vsaki frizkeši, lehkēši i čvrsteši i more vnogo leže svoje redovito delo nastaviti. Sgodno bude, da napravno stavimo glavne regule, kojih se valja držati pri kupanju:

ZABAVA.

Dragi moj prijatelj!

Ja Ti imam jednog strica,
Koj živi v-Podturnu
Kriepkog tiela, zdravog lica,
Nogu ima žurnu.

To nij' kakov betezljivi
I nemoćen starac,
Ili v praih bednālji,.,
Nego čvrst kak tarac.

Fleten kak zraku ptica,
U mišljenu brzi,
Okretan kak veverica,
Lisnost uvijek mrzi.

On duševno i tieslesno
Zrav je kak trnina,
Pak mu željim, da ga keano
Skrije grobna tmina.

Nek mu zdravije u tom stanju
Dugo jeste sluzi,
Za da svomu obećanju
Jenkrat se odduzi.

Jer je skoro već pol vieka
Što nam obećuje,
Da bu došel sim k nam sprēka,
Zuami da s' rakuje.

Ali badav! — Vrieme teče,
Njega ni od nikud.
Kako čujem, rad se šće
Tam okolo svikud.

Nas pak samo liepo trošta,
Došastek svoj javlja.
To ga ravnić ništ nekošta,
Zato i ponavlja.

Već je mozbit dvajset puta
Se obrekel dojtj,
I da samo bolest ljuta
Priedit će mu pojtj.

A kad vidi, da nestoji
Ova priečka ljuta,
Onda veli, da se boji
Tak dalekog puta.

Negda, dok je otac bavil
Živ na ovom svietu,
Večkrat na put k nam se spravil
Vzimi i po lietu.

Ali od kad nam je mati
Tu ostala sama,
Nemreš njega sim dovati,
On Ti neče k-nama.

Mi bi ipak ga željeli
Pri nas videt jednom,
Skupa znami (kak se veli)
Med rodbinum vriednom.

Al za poziv on nehaje
Nit se med nas neda,
Samo dojtj obećaje,
Tobož zarad reda.

„Muraköz!“ Ti moj premili
Prijatelj kak srebro,
Pomoz mi u toj sili,
Pak ga drukni v rebro.

Idi k-njemu, pak od moje
Strane mu spođitaj!
Obećanje ono svoje
Zašt' nedrži? — Pitaj!

Reci mu i to zajedno,
Da je kod nas čista
Ljubav, i da dojtj vriedno
K nama je zaista.

1. Prvlje nego ideš vu vodu, osvedoči se, kakve je glubljinu. Ako je plivalnica vredjena, onda moraš znati gubljinu zaradi skakanja vu vodu.

2. Nigdar nejdj vu vodu sa žisto praznim želudcem, ar ti more postati mučno (hudo), — obratno niti sa punim, osobito po obedu, pokehdob je to za probavu pogibeljno.

3. Približivaj se kupališču pomali, da se ne zasopiš i nerazvrčiš.

4. Kada dojdeš vu kupališče, slēci gornje odelo i hladi se nekoliko časov vu prostoru, koji nije izvršen propuhu (cugluftu). Da se zevsema od znoja osuši, vu vrućih je danih skoro nemoguće i nije niti potrebno. Onda se slēci.

5. Ako neznaš plavati, idi hitro vu vodu, plavač naj skoči.

6. Neplivač nek dela tuliko kretanja vu vodi, koliko more. najbolje ako kuša kretnje plavanja i čim guste-e vu vodu zaroni (podurkne). Pliyač nek kuša vsake fele plavanja i romenja.

7. Ako ima voda temperaturu od 12 do 14 gradusov Reamura nesmeš duže od 3 do 4 minute vu njoj ostati. Kod redovitog kupanja nesmeš duže vu vodi zdržati od 8 do 15 minutah.

8. Čim izajdeš iz vode, osuši se, ako je zrak hladneši, hitro i ribaj se sa grubom tkaninom, da krv proti koži cirkulira. Onda obliči najprvlje čarape (štomfe), gaće, hlače i onda stopram cipele.

9. Pri vetru i zločestom vremenu je dobro, da se između oblaćenja glava ne koliko puta obrise a né da se škrlak na glavu dene.

10. Poslje kupanja ne stoj na jednom mestu, nego se gibaj. Ako blizo stanuješ, onda idi stranputicom. Vu zimi idi hitro doma, i onda vezhaj domaj proste vježbe.

Glad Ferencz.

KAJ JE NOVOGA ?

Politika.

Magjarski kormanj (vlada) déla o hvalerádnoj i hasnovitov novotariji. Déla se najmore o ukinuću male lutrije, za čim već oдавne teže vsi pravi prijatelji čudoredja i blagostanja siromašnoga maloga puka. Vlada je odlučila, da malu lutriju zameni razrednom lutrijom. Ova vladina osnova približuje se već svojemuz oživotvorenju. Dotičui zakonski predlogi već su izdelani. Minister financijah dr. Wekerle povel je pregovore sa vnoćimi odli nimi bankovnimi zavodi ter je siguran, da bu došlo do povoljnoga rezultata. Odmah iza ovih uspjelih pregovorah minister financijah dr. Wekerle podnesel bude zastupnički hiži ovu zakonsku osnovu skupa sa budgetom za ljeto 1894.

— Budimpešti sakupljeni su bili vsi školski inšpektori iz celoga orsaga, koji su se poklonili novomu ministru nastave barunu Eötvösu, ter tom prilikom napravu postavili manjkavost inštitucije školskih inšpektorah vu Magjarskoj gde ni neimaju nikakvoga opredeljenoga delokruga prema autonomnim varmegjinskim organima, kaj znatno oteščava njihovo delovanje, ter se to vu školstvu opaža.

— Vu pogledu agitacijah proti sankciji cirveno-političkih reformah, doznaje „Magyar All.“ iz najmerodavnijega zviranjka, da vezda nigdo nemisli poslati Nj. Velicanstva deputaciju, da molj za skraćenje sankcije zakona o gradjanskoj zenitbi vse do ti čas, dok neće magnaška hiža prijeti zakon o verozakonu dece. Kad to bude, onda budu katolički krugovi skupa svojimi biskupi zamolili, uzkratu sankcije. Nemore se ni pomisliti, vele spomenu te novine, da bi se biskupi uztrućavali (kratili) nazočnimi biti kod deputacije, dapače je zevsema stalno, da bu sam knez—primas, kakti pozvani savjetnik krune voditi pred kralja sa biskupi sjedinjene katolike Magjarake.

Vu Rimu, 6. augusta.

Bonghi ablegat je polagal račun o svojem kratkom delovanju vu orsčkom spravišču. Zahvalil se je zbiracem na jednoglasnem izboru

i obrekel, da bude navēk bezohmirno krami istinu. Vi-e od financijalne nevelje, koja tūči Italiju, tūči ga čudorodno stanje zemlje. Na Monte Ottoriju nebrinu se zato, ar je ondi slijepota kraljica. Politička misel prepada, ar je narod izgubil veru vu državne uređke, koje se prez kaštige bantuju. Bankovni skandalj, zloporaba političkog upliava, oslobođenje Lanlonga i drogovah, prez posljedicač ostala iztraga odbora sedmorice, dvoletno držanje sudstva, — vse to je nesreća. To vobija dušu naroda; a njezino gori stajanje (zaključ- nuć) prva je i najsveteša dužnost. Abegati, koji su si zamazali ruke, moraju ostaviti komoru, pak ako sudci nepozovu na odgovornost Gioffitti, koji je zemlju stepel i opustošiti, to bude on (Bonghi) predložil, da se Gioffitti stavi pod obtačbu. Kacnul je vnanredno ozbiljan čas, kad treba da se osloboda idealj naroda.

Glede financijalnoga položaja rekeli je Aonghi, da ga moreju poboljšati prisparanjem vu vsih područjih, anda i vu vojnom prečacunu.

Crispi zaslužuje za svoju akciju vu Lunigiani i na Siciliji podpunu priznanje, no iskre tinjaju još uvek pod pepelom. Treba se pobrinuti za potišćeni puk, jer je naravno, da puk neće da bude aldov socialne nepravde. Iz te nepravde izviraaju vsi pučki betegi naše dobe.

Napram vanjskim vlastim dožna je Italija, da vodi politiku susretljivosti mira.

On neveli, da Italija mora izstupiti iz trojnog saveza, već se taj savez mora razrēšiti, onda bude nestalo i dvojnoga saveza i prestati tlaka, pod kojim denes slivče evropska kultura.

Milenijska izložba vu Budimpešti.

Do vezda su izdelane osnove ili bar dozvoljen prestor za sljedeće sgrade na milenijskoj izložbi vu Budimpešti: 1. Paviljon za historijsku glavnu skupinu, 5000 kvadrat metrov. — 2. Nastavni paviljon 2500 kv. m. — 3. Paviljon za gombalačku izložbu 680 kv. m. — 4. Uzorna pučka škola 3000 kv. m. — 5. Sautetski paviljon 1200 kv. m. — 6. Dječje zabavište 700 kv. m. — 7.

Jer mi samo bi željeli
Ga u na sem krugu
Imati i z njim veseli
Odtieravat tugu.

Još mu to po tiho reći :
Svoju rječ koj drži,
Veliki je, al još veći
Je on, koj je brži.

Zat: anda nek na skoro
Na taj put se spravi,
Nek neradi onak sporo,
Da s' nezahrdjavi.

Liepo ak ga nagovoriš,
Mort bu Te'b' moguće,
Da sve zapriekie oboriš,
Želje su nam vruće.

I ak u tom buš polučil
Veću od nas sreću,
Ter ga na put buš odlučil,
Zabiti Te neću.

Na dar za trud pripoviesti
Dam Ti „sine fine“,
Koliko samo bude vlesti
Moglo Ti v novine.

Tvoj

izkroni :

Em. Kellay

Sveta obitelj u biegu.

Vu onom vremenu, kad je kralj Herodeš zapovedal ubijati, nedužnu dečicu betlehemsku. Javi se angel božji u snu Jožefu; reče mu, stani i zemi dēte i mater njegovu, i beži vu Egipat. Ostani tak dugo onde, dok ti ne javim, jer bude Herodeš iskal dēte da ga pogubi.

Svieti Jožef posluhnuh je zapoved božju, i odpravil se je odmah vu Egipat. Vu tom biegu dogodil se čudnoviti dogodjaj.

Kad je sv. obitelj bežala pred krvniki kralja Herodeša, najdeju poljodelavca, gde seja na svojoj zemli pšenicu! Dober taj človek dopusti siromasnim bjeuncem, da idu prek njegovog polja i podvori jih z jelom i pilom.

Predi neg su dalje krenuli, reče Marija sejaku. „Prijatelj, segurno došli budu ljudi, koji nas preganjaju, pitali budu, jeli smo mi ovud išli“. Rekel bum, odgovori sijač, „da nikoga nesem videl. Ne tak, odgovori Marija, to bi bila lež i grehota, neg ti poveč pravu istinu. Tak ako te budu pitali, odgovori jim: Išli su ovuda ravno kad sem ovu pšenicu sejal. Zahvali se sv. Obitelj sejaču i oidišli su dalje.

Drugo jutro dojde sejač na polje, i čudom se začudi, videći, da je posejeno seme niklo dozrelilo i urodilo z obilnim rodom. Dok je on to začudjen premisljaval, eto ti

vojnika Herodešove, koji ga pitaju za bje-gunce. Jest, videl sam ljudi za koje pitate. Odgovori sijač! Prošli su uprav ovuda, kad sem ovu pšenicu sejal.

Onda nesu to oni ljudi, koje mi išćemo. Odgovorili su vojniki i oidišli su dalje. Držali su prez dvojbe, da je dugo već tomu, kad zrela pšenica. Ne je njim moglo biti ni na kraj pameti, da je bog čudo učinil, da si obćavu ljubljenoga sina od zlobe Herodešove.

D. T.

Zdravica!

Hvala našem gospodaru,
Na njegovem milom daru,
Hvala njemu na milosti,
A na reći naj oprost.

Kad nam prejde dve tri jutra,
Budu prazna čreva znutra,
Ali kaj ču zutra reći,
Nebu vreme sim doteći.

Koj bi rekel, da je dosta,
Nestalo ga bez milosti,
Onde hoće dosta biti,
Kad u grubu neću piti.

Paviljon za oslobadjanje 500 kv. m. — 8. Paviljon kupališnih i za mineralnu vodu 800 kv. m. — 9. Paviljon za rudarstvo 4000 kv. m. — 10. Paviljon za pivničarstvo 1000 kv. m. — 11. Paviljon za vinogradarstvo 250 kv. m.; — 12. za vrtljarstvo 450 kv. m.; 13. za duhan 600 kv. m.; 14. za vodo-gradjevine 1200 kv. m.; 15. za ribogojstvo 300 kv. m.; 16. za šumarstvo 1000 kv. m.; 17. za povremene izložbe 1000 kv. m.; 18. za svilarstvo 1200 kv. m.; za poljodjelstvo 4540 kv. m.

Vu industrijalnoj skupini najavljeni su ovi paviljoni: za građansku industriju 3700 kv. m.; za komunikacije državnih željeznica 2400 kv. m.; za grijačnicu 900 kv. m.; za strojarnicu državne željeznice 1150 kv. m.; za mlinsku industriju 2500 kv. m.; za industriju šećera 1800 kv. m.; za industriju spirita 800 kv. m.; za pomnazažne industrijske stuke 2400 kv. m.; za Ganzovu fabriku 1600 kv. m.; glavna strojarnica 10.000 kv. m., glavna industrijalna dvorana 15.000 kv. m.

Bosna i Hercegovina dobila bude 7000 kv. m.; izložbeno selo 700 kv. m.; Horvatska i Slavonija 1000 kv. m.; paviljon ratski i pomorski 11.000 kv. m. paviljoni varaša Budimpešte 1500 kv. m., manji privatni paviljoni 3500 kv. m., restauracije 4300 kv. m., čarke 1500 kv. m., kafeane 1890 kv. m., paviljon za šampanjac 300 kv. m.

Dvorana za svetčanosti obuhvaćala bude 2500 kv. m., sgrade za administracija 1500 kv. m.

Po tom iznosi do vezda već zapremljeni preostor 472.000 kv. m. t. j. za 172.000 kv. m. više nego li 1885, te je određeno mesto za izložbu premaleno.

Nenadjana herbija.

Familija grofa Zichija vu Enyizkeu došla je do nenadjane herbije. Njezin vngoljetni gosp. činovnik Szabó priskrbel si je imétek od 86.000 for. pak ga je vezda testamentalno ostavil grofovskoj familiji s motivacijom, nek njegov imetek opet pojde tam, odkud je i došel.

Trideset danah posta.

Vu Budimpešti je vu nedelju dovršil poznati talijanski majster posta Giovanni Succ;

trideset danah posta, za koga nije nikaj jel niti pil zvun vode i nekaj malo svojeg eliksira. Succ je tečajem tog vremena izgubil nekaj više od 12 kilogramah težine, ali je ostal vse vréme zdrav. Vu nedelju na večer, kad je minulo vréme posta, Succ se je prikazal vu Wulfovju cirkusu, gde je s velikim apetitom večerjal. Succ je već više puti postil po trideset danah.

Kolonizacija ciganah.

Vu magjarskom ministerstvu unuternjih poslov dovršena je ovih dnevoj zakonska osnova o kolonizaciji Ciganah vu Magjarskoj. Osnova izdelana je pri sudelovanju izprobanih mužkarcah, ter je vu tom Nadvojvoda Jožef dal vngoj izvrstnih tolnačov. Ova osnova temelji se na načelu prisilnoga naseljivanja. Vu Magjarskoj ima vu vsem, koliko se je to moglo kod pučkoga popisa ustanoviti, 270.000 Ciganah, najviše od varmegijjah nagy-küküllösköj, a najmenje vu liptojskijah. Po predležočoj osnovi budu Cigani naseljeni po občinah, i tak da bu vu vsakoj velikoj občini né više nego 6, ciganskih familijah. Vu Budimpešti, Fiumi i drugih većkih varraših nebudu naseljivani Cigani.

Anarhistički atentant.

Iz Madrida javljaju o originalnom anarhističkom atentatu, koji je nezadavnja izpeljan na vrhovnom sudcu d'Andradeu. D'Andrade putoval je vu poštarških kolih iz Ferrola vu Betazon. Putem približi mu se jeden prosjak (bógee), a pokedob su ga d'Andrade i drugi putniki preslabo nadarili, počel je prosjak silno psuvati: „Ako se nebute odstranili, ja vas bum dal s mesta vu rešt zapreći, viknul je sudcu“. — „A, kaj ste vi jeden od tih, no pak dobro, pak dobro“. — „Je, ja sam vrhovni sudcu d'Andrade i —“. No d'Andrade nije mogel dovršiti, ar je vu taj čas prosjak skočil na kočiju i zaviknul: „Ah to mi je baš dražo, takvomu sam se lopovu već zdavnja veselil, pak mu je pružil pod nos revolvera.“

Na sveču nije revolvera složil, a zločinca su zgrabili: „No“ rekel je on, kad je videl, da nehasni se suprot staviti, — „ov put te je vrag zveličil, ali drugi put te nebude zveličil, ni tebe, ni kralja.“

Svi smo ljudi, svim je vmreti,
Al ne onda, kad se verti
Medju nami časa vina,
K tomu rusa lepa fina.

Sam kralj Ferenc Jožef vell,
Da nas vince razveseli,
Zato pijmo vino zmožuo,
Sve do kaple verlo, slošno.

Zbogom anda gazda mili,
Veseli smo danas bili,
Zatra se nemremo ziti,
Nit se ovak veseliti.

Láčzkovič Tomaš.

Popevka.

Pimo braća vince,
Voda naj stoji,
Voda je ve mrzla,
K srcu zdrava ne.

Glejte brateci mene,
Koj sam vodu pil,

Meni je vmreti,
Drugač mi je ne.

Meni je vmreti,
V mladoj mladosti,
Ženu ostaviti,
V tugi, žalosti.

Mene zakopajte,
V Jezuševu klet,
Mene dojdju gledat
Jezus z Marijum.

Noge mi obrnte
Pod vinske gantare,
Glavu mi obrnte
Pod vinskih pipicu.

Pipicu ot škrnte,
Vince naj cari,
Kaj se bude telo
Grešno krepilo.

Vu Lembergu, 9. augusta.

Magjarski ministri pohodili su po poldan opet izložbu, ter su se dali vagati na Fair-banksovoj vagi; dr. Wekerle važe 118 kilogramov, Lukács 95, Josipovich 86 kilah.

Dva trgovca.

Kad se je željeznica med Kanizsum i Pragerhofom gradila. došli su dva Preložčanci na tu misel, da bi dobro bilo delavcem u Kottoribj, gde ih je radi postaje i mosta najviše bilo, zganicu tržiti, jer to bi im moglo liepi profit donesti. Kupe anda jednu velike flašu od trih poličah sljivovicu u Prelogu te s njom odpute u Kottoribuna trgovinu.

Kad su došli van iz Preloga, veli jeden: „Sad ja flašu nosim, pusti mi, da jedan krat gutnem iz nje, jer mi je za kriepest potrebno, da bum lagle nosil.“

„Ne!“ — zavikne drugi — „Ti znaš kak smo se dogovorili, nijedan od nas nesme od te zganice piti, jer to bi trgovini škodilo.“

„No ti imaš prav“ — odgovori prvi — „Ali evo ti deseticu (sekser), niu ti dam za to, da jedan krat slobodno gutnem.“

„A to je kaj drugo“ — veli drugi — „onda slobodno jedan krat gutni, jer na ov način nebude kvara.“

Zedjni da onomu drugomu deseticu i potegne pošteno iz flaše. — Za čas dojde red na drugoga flašu nositi te kad je videl, da je flaša dosta žmekha, reče:

„Čuješ prijatelj! I ja bum jedan krat gutnul, ali i ja si hoću kupiti; — evo ti desetica, da u trgovini nebude kvara.“

To je naravski onomu drugomu bilo prav. I tak je svaki od njih svaki čas iz flaše gutnul, a desetica je od jednoga k drugomu sim i tam svaki čas vandrala, dok su konačno u Kottoribu srečno s praznom prispjeli.

Nekaj za kratek čas.

On: „Angelek moj! Vi se plačete? Kaj Vas je raztužilo moje očitovanje, kaj Vas je razžalostila moja ženitbena ponuda.“

Ona: „Oh ne, moj gospone, ja se plačem od radosti. Moja mi je majka navék govorila: „Puca, ti si tak bežasta, da se niti tele vu tebe zaljubiti neće! pak vidite, vezda se je to ipak dogodilo.“

Frajlica Emilija plesala je s gosponom Alfredom, pak se potlji srdito materi pritužila: — „Oh mama, on me je tak jako k sebi pretisnul!“

— „Stim bolje! Tak je i Tvoj otec nagrajsal.“

Augustus.

Vezda se odmaraju
Velika gospoda,
Ili piju junčeki
Vu čast svoga roda;
Ili idu na morje,
Ili vu kupelj koju, —
A mužeki počimlju
Žeti žetvu svoju;
Vsak se malo natrušen
K svojoj hiži vozi.
Makar zutra bi oral
I na jednoj kozi!

Priredil:
Glád Ferencz.

D. T.

LOTERIJA Grac 11-ga augusta 1894
82 62 54 10 75

Cena žitka. — Gabona árak.

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	frt	kr.
Buza	Pšenica	5.50	— 5.75
Zab	Zob	5.25	— 5.50
Rozs	Hrů	4.25	— 4.50
Kukoricza ó	Kuruza stari	5.75	
uj	novi		
Árpa	Ječmen	4.50	— 5
Fehér bab	Grah beli	5.50	
Sárga	zuli	4.75	
Vegyes	změšan	4.50	
Lenmag	Len	10.—	
bükköny	bikes	6.—	

ODGOVORNI UREDNIK

MARGITAI JOZSEF

Glavni surednik

GLÁD FERENCZ

Hirdetések.**Hirdetmény.**

Melynél fogva Alsó-Mihályovecz község előjárósága ezennel közhírré teszi. miszerint a község tulajdonát képező és
3 szoba, 1 konyha, 2 élskamra, egy pincze és
1 raktárból

valamint ahhoz tartozó egyéb melléképületekből és 1 konyhakertből álló ugynevezett »belső korcsma« lakás

f. évi augusztus hó 26-án

delután 2 óraker 1895. január 1-től 1897. december 31-ig terjedő idő tartamra nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek A. Mihályovecz község házában bérbe fog adni.

Az árverési feltételek a szent-máriai jegyző irodájában a hivatalos órákban bármely napon megtekinthetők.

A.-Mihályoveczen, 1894. évi aug 15-én.

Ifj. Gortcsánecz József s. k. körjegyző.

Habus Antal s. k.

572 1-1 bíró.

Kiadó lakház.

Van szerencsém a Szük-utcában Matánovics-féle házban egy 4 szobából, konyha, élskamra, pincze stb. álló

utczai lakás

f. évi október hó 1-jétől kiadandó.

Bővebbet a háztulajdonosnál

Matánovics Péternél.

573 1-2 Csáktornyan.

Hirdetmény.

A csáktornyai állami tanítóképző-intézet köztartásához szükséges

hus, kenyér, zsemlye és liszt

beszolgáltatása verseny útján, vállalkozóknak adatik ki.

Felhivatnak tehát a jogosult iparosok, hogy ajánlataikat

f. évi augusztus hó 22-ig

az intézet igazgatóságánál adják be.

Csáktornya, 1894. évi augusztus hó 1-én.**Margitai József**

igazgató.

566 2-2

Uzletmegnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy helyben az Iskola-utcában, özv. Márczius Józsefne urnó házában, e hó végén,

divat,- kézmű- és rövidáru-kereskedést

nyitok, a hol kalapokat, cipőt, nyakkendőket, fehéreneműt s e szakba vágó egyéb cikkeket is árusítok.

Több évre terjedő helyi tapasztalataim s elegendő tőke képesítenek engem arra, hogy a legkényesebb igényeket is minden irányban kielégítek. Abban a reményben vagyok, hogy úgy az áruk minősége s olcsósága, valamint a nagy választék mellett figyelmes és lelkiismeretes kiszolgálat által t. közönség tetszését is sikerül kiérdemelnem. Miért is jóakaratu támogatásáért előlegesen is esedezem.

Magamat s üzletemet a n. é. közönség kegyes jóindulatába ajánlván, kiváló tisztelettel vagyok

567 2-3

Zrinyi Viktor.

Szőlőoltványok és Amerikai szőlővesszők eladása!

A 30 holdnál nagyobb területű »Sándortelep Újvidéken« f. é. November havában, Riparia, Portalis, Solonis és Jacquesz alanyokra készült.

500,000 darab fácskájából a tőkéletesen összeferft példányokat, jutányos árak mellett eladásra bocsátja.

Ez idén a legjobb bel- és külföldi bor- és csemege-szőlőfajokból 420 fajnál több került eladás alá, és alólírott teleptulajdonos kívánatra, bővebb magyarázatokkal ellátott részletes árjegyzékét a t. cz. érdeklődőknek ingyen és bérmentve szívesen átküldi.

A telep szőlőoltványokkal is szolgálhat nem különben, — mint eljártás céljára mint pedig iskoláztatásra alkalmas amerikai alanyokkal Riparia, Sauvage, Portalis, Solonis és a Rupestris különféle válfajából, — mint sima, mint pedig gyökerező vesszőkkel — nagyobb mennyiségekben; — végre a már hordképes oltványokból az eljártások is eladásra kerülnek.

Adamovics Sándor

Újvidéken.

564 3-5

Leghíresebb orvosok a kólera, nagymáz, és egyéb fertőző betegségek ellen!!!

Tökéletes fertőtlenítés! Teljesen szagtalan!

ÖNMŰKÖDŐ TÖZEGSZÓRÓ-GLOBETTEK.

Belföldi és külföldi szabadalmak! Szobai árnyékszékek mindenféle tetőzetű alakban Arnyék-szék-berendezések, kórházak, lakotnyák, iskolák, iparvállalatok szálodák stb. részére.

Magyar Tözegető- és Működőglobet-áruipari Társaság Rt.
 Székhely: Budapest, IV. Városház-tér 9 (Hársbergár.)

Fertőtlenítő és szagtalanító tözegpor! Tözegető! Mindonnemű tözeggyártmány nagy raktára.

Különlegesség:
 emberi és városi hulladékok ipari- és gazdasági értékesítése Város tisztítási és elhárítási vállalatok szervezése.

Műtrágyagyártás. Részletes tervekkel, költségvetésekkel és eredeti bizonyítványokkal szivesen szolgál az igazgatóság.

Az országos közegészségügyi tanács által több ízben ajánlva!!!

Főraktár: Budapest, 1894. augusztus 1-től saját házában VI., Váci-körút 57^a sz.

KÜHNE EDE

gazdasági gépgyár Mosonban, (alakult 1856-ban)

ajánlja általánosan kedvelt, egyszerűségében felülmulhatlan s több mint 14.000 példányban elterjedt

HUNGARIA DRILL és JUBILEUM DRILL

szorvetőgépeit leszállított áron.

Hegyes, hullámos területre „MOSONI DRILL” legújabb, legegyszerűbb szorvetőt. Sack-féle ekék, két és többvasú ekék. Laacke-féle szántóföldboronák 12-féle nagyságban. Laacke-féle kedvelt rétboronák. Rosták. Konkolyozók. Kiténő szelelő magtár-rosta (33 frt), meglepő munkaképesség.

VENTZKY-féle FÜLLESTÖK.
 Szecska- és répvágók stb.
 Árjegyzékek bérmentve.

Főraktár:
 BUDAPEST, 1894. augusztus 1-től saját ház VI., Váci-körút 57^a

Magyar, német, francia és angol képekkel ékített

MUNKÁK.

Kő-, acél s réznyomatu díszművek.

Magyar, német, francia és angol

REMEKIRÓK MŰVEI.

*

Az irodalom bármely ágában s bármely nyelven megjelent költött és kötetlen könyveknek legdúsabban felszerelt raktára.

Bármely szerző által írott, bárhol megjelent és hirdett könyveknek leggyorsabb és árfőlemelés nélküli megszerzéséről gondoskodunk.

Az irodalmi termékeket illetőleg a legszivesebb készséggel nyújtatik fölvilágítás.

Utazási kézikönyvek, atlaszok, földabroszok, tervrajzok, föld és éggömbök.

Ima és ájtatossági könyvek egyszerűen és legékebben kötve a leggazdagabb választékban.

Mintakönyvek s rajzok

NŐIMUNKÁKHOZ

*

A „ZALA” politikai hetilap kiadóhivatala.

FISCHEL FÜLÖP

KÖNYV-, MŰ-, ZENEMŰKERESKEDÉSE KÖNYVKIADÓHIVATALA PAPIR-, IRÓ- ÉS RAJZSZER RAKTÁRA. KÖNYVNYOMDAJA ÉS KÖNYVKÖTÉSZETE Nagy-Kanizsán.

Alapított 1850. évben.

A „MURAKÖZ” társadalmi hetilap kiadóhivatala.

Fischel Fülöp (Strausz Sándor)

KÖNYV-, MŰ-, ZENEMŰKERESKEDÉSE KÖNYVKIADÓHIVATALA, PAPIR-, IRÓ- ÉS RAJZSZER RAKTÁRA, KÖNYVNYOMDAJA ÉS KÖNYVKÖTÉSZETE Csáktornyan.

Alapított 1882 évben.

FJASÁGI IRATOK, KÉPESKÖNYVEK minden kor és nem számára, minden nyelven, a legdúsabb választékban.

Szétárak.

ISKOLAI ÉS OKTATÁSI

könyvek minden nyelven.

Népies naptárak,

ALMANACHOK.

zsebkönyvek.

*

Az összes irodalom termékei a könyvkereskedés raktárában megtekintés végett készen állanak s kiváratra, gondosabb megvizsgálás végett legnagyobb készséggel küldetnek mind helybe, mind vidékre.

Vidékről érkező megbízások kellő készséggel és gyorsasággal teljesítetnek.

Irodalmi közlönyök és jelentések ingyen szolgáltatnak ki a könyvkereskedés által.

SZAKÁCSKÖNYVEK.

Előfizetés elfogadtatik: minden bel- és külföldi folyóiratok, napi és

DIVATLAPOKRA,

a szállítás mind helyben, mind vidékre a leggyorsabban eszközöltetik.

*

Magyénk tanulmányozásában használandó tankönyvek folyton raktáron vannak.